

Retningslinjer for opplæring i Nødnett

Opplæringsmodellen for bruk av Nødnett

v. 1.0.

Innhold

1. Innledning	2
1.1. Nasjonalt råd for opplæring i Nødnett.....	2
2. Valg av opplæringsmodell	3
2.1. Pedagogikk.....	3
2.2. Målstyring av kurs.....	3
2.3. Opplæringsmodell for andre brukere i Nødnett	4
2.3.1. Hovedinstruktørkurs.....	4
2.3.1. Lokalt instruktørkurs	4
2.3.2. Brukerkurs	5
3. Dokumentasjon av opplæring.....	6
3.1. Godkjent opplæring i Nødnett fra annen organisasjon.....	6
3.1.1. Brukerkurs fra annen organisasjon.....	6
3.1.2. Lokal instruktør fra annen organisasjon.....	6
3.1.3. Hovedinstruktør fra annen organisasjon.....	6
4. Kursinformasjon.....	7

1. Innledning

Opplæring i bruk av Nødnetts tjenester, funksjonalitet og utstyr er avgjørende for å sikre riktig bruk og trygge brukere. Alle Nødnettbrukere skal gjennomføre opplæring før de kan ta i bruk Nødnett. Opplæringen skal være godkjent av Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), med unntak av for nødetatene hvor de respektive fagdirektorat godkjenner den enkelte etats opplæring. Opplæring bør gjennomføres så nært opp til ibruktakelse som mulig, og skal inneholde teoretisk beskrivelse av Nødnetts oppbygging og funksjoner, samt praktisk trening på aktuelt brukerutstyr. Opplæringen skal belyse alle nivåer i sambandsreglementene, prosedyrer for bruk av Nødnett internt i organisasjonen og samvirke med andre beredskapsaktører i Nødnett. Opplæringen skal omhandle ordinær drift, større hendelser, kriser og katastrofer.

Den enkelte organisasjon skal sørge for at deres brukere av Nødnett til enhver tid har tilstrekkelig kompetanse til å bruke Nødnett med tilhørende tjenester, funksjoner og utstyr. Herunder plikter den enkelte organisasjon å vedlikeholde kunnskapen i Nødnett. DSB anbefaler reopplæring og jevnlig øvelser i bruk av Nødnett. Før nye tjenester og funksjoner i Nødnett tas i bruk skal brukeren ha gjennomgått tilhørende opplæring.

Krav til opplæring er regulert i sambandsreglement nivå en og to, og i Nødnetts abonnementsvilkår:

[...] Kunden plikter å sørge for at alle Brukere har gjennomført påkrevd opplæring i bruk av Nødnett og tilknyttet Nødnett- og Brukerutstyr før abonnement tas i bruk (Abonnementsvilkår pkt.7.3.).

Utover kapittel 1 gjelder ikke dette dokumentet nødetatene, da disse ivaretar opplæring i henhold til egen etats krav til opplæring. Det samme gjelder for brann som forvaltes av DSBs Avdeling for brann og redning.

Retningslinjer for opplæring forvaltes av DSBs Avdeling for nød- og beredskapskommunikasjon og gjelder alle brukere av Nødnett med unntak av nødetatene som beskrevet ovenfor.

1.1. Nasjonalt råd for opplæring i Nødnett

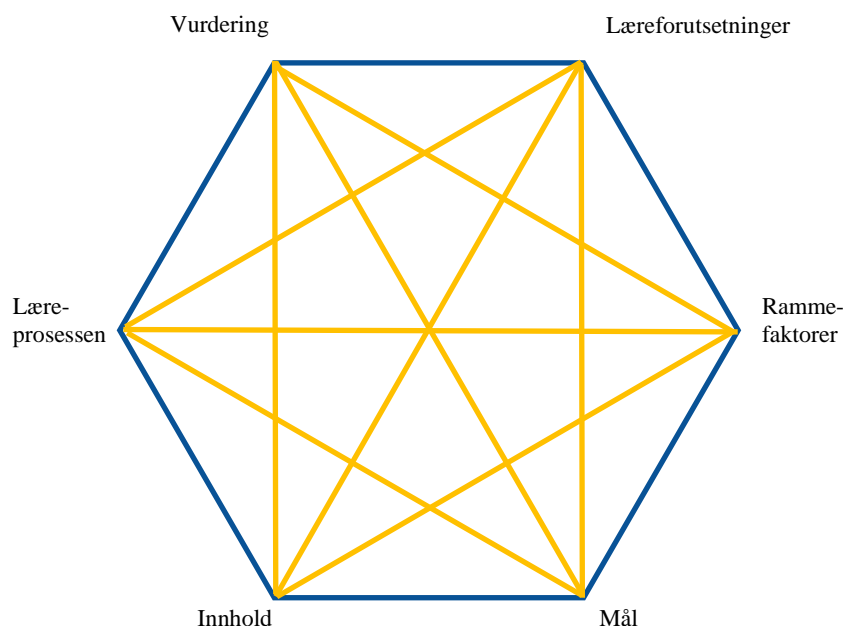
DSB leder Nasjonalt råd for opplæring i Nødnett. Nødetatenes fagdirektorater er faste deltakere og representanter fra andre brukergrupper inviteres ved saker som er aktuelle for den enkelte brukergruppe. Målet til Nasjonalt råd for opplæring i Nødnett er primært å formidle felles forståelse for bruk og opplæring av tjenester, funksjoner, felles talegrupper, og retningslinjer i Nødnett. Rådet vil ved innføring av nye tjenester og funksjoner kunne gi råd om felles opplæring. Nasjonalt råd for opplæring i Nødnett vil bidra til økt samvirke i Nødnett ved å bidra til tverrfaglig kompetanseoverføring på tvers av etater og andre brukere av Nødnett.

Nasjonalt råd for opplæring vil kunne være en arena for å gi råd for bruk av Nødnett ved planlagte større hendelser og større øvelser.

2. Valg av opplæringsmodell

2.1. Pedagogikk

DSB har basert sin opplæringsmodell på prinsippet «train-the-trainer». Vi lærer opp lokale instruktører som igjen lærer opp sine egne brukere internt i organisasjonen. Undervisningsplanleggingen tar utgangspunkt i den didaktiske relasjonsmodellen utarbeidet av Bjørdal og Lieberg (1978):



Figur 1 Didaktisk relasjonsmodell

Gjennomføringen av opplæringen vil foregå som en kombinasjon av e-læring, teori og praktiske øvelser. Det er fokus på undervisningsmetodikk og undervisningsprinsipper ved opplæring av lokale instruktører, slik at instruktørene er i god stand til å planlegge og gjennomføre undervisning som ivaretar læreforutsetninger og rammefaktorer jf. den didaktiske relasjonsmodellen.

2.2. Målstyring av kurs

Målsettingene for de ulike kursene deles inn i

- Kunnskapsmål
- Ferdighetsmål
- Holdningsmål

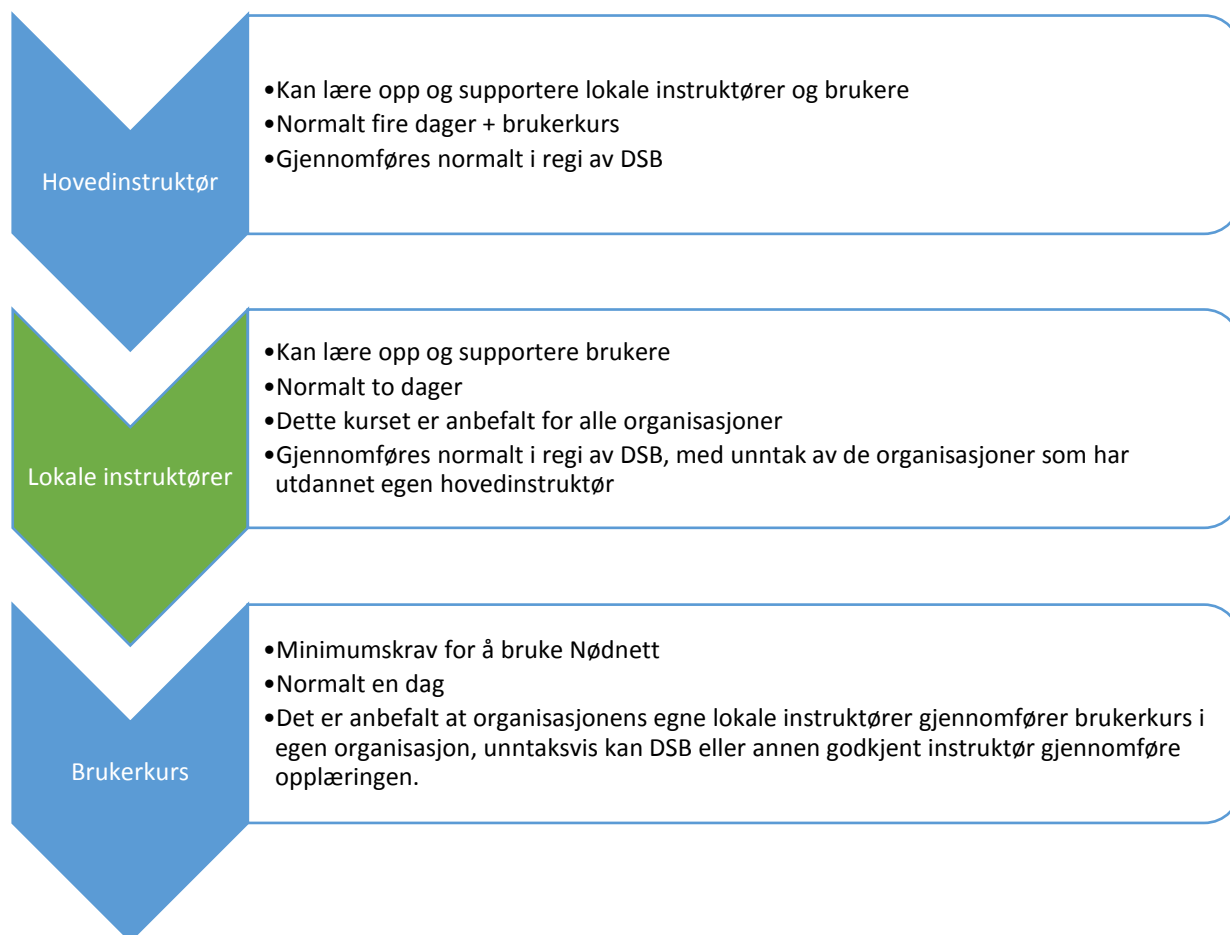
Nivåene til målene deles inn

- Lavt nivå
- Middels nivå
- Høyt nivå

2.3. Opplæringsmodell for andre brukere i Nødnett

Et av formålene ved valg av opplæringsmodell er å sette organisasjonene i stand til å ivareta egen brukeropplæring i Nødnett. Opplæringsmodellen er delt i tre nivåer (se figur 2).

Opplæringsmodellen er universell og gjelder for alle produkter og tjenester i Nødnett. Det vil være variasjoner i rammefaktorer, slik som krav til lokaler, brukerutstyr, antall deltagere, omfang i tid og krav til kompetanse hos kursansvarlig (instruktøren).



Figur 2 DSBs opplæringsmodell

2.3.1. Hovedinstruktørkurs

Hovedinstruktørkurs gjennomføres for organisasjoner som ønsker ha mulighet til å selv lære opp nye lokale instruktører innen egen organisasjon innenfor det aktuelle produktet. Hovedinstruktørkurs gjennomføres i regi av DSB.

For å være kursleder på et hovedinstruktørkurs skal instruktøren ha tilstrekkelig instruktørkompetanse fastsatt av DSB. DSBs Avdeling for nød- og beredskapskommunikasjon godkjenner alle instruktører på dette nivå.

2.3.1. Lokalt instruktørkurs

Lokalt instruktørkurs gjennomføres for organisasjoner som skal ta i bruk Nødnett for å sikre interne opplæringsressurser i Nødnett. Lokal instruktør sørger for opplæring av brukere i egen organisasjon.

For å være kursleder ved lokalt instruktørkurs skal personen har gjennomført og bestått godkjent opplæring som hovedinstruktør på aktuelt produkt i regi av DSB.

2.3.2. Brukerkurs

For å bli bruker av Nødnett skal alle som et minimum ha gjennomgått et brukerkurs på aktuelt produkt. Dette kurset gjennomføres normalt av organisasjonens egne lokale instruktører. For å være instruktør på brukerkurs i Nødnett skal instruktøren ha gjennomført og bestått godkjent lokal instruktøropplæring i regi av DSB.

3. Dokumentasjon av opplæring

Den enkelte organisasjon plikter å dokumentere gjennomført opplæring i Nødnett med tilhørende tjenester, funksjonalitet og utstyr innen egen organisasjon.

3.1. Godkjent opplæring i Nødnett fra annen organisasjon

3.1.1. Brukerkurs fra annen organisasjon

Enkelte Nødnettbrukere kan ha fått opplæring i Nødnett i en annen organisasjon. Den enkelte organisasjon må selv vurdere om aktuell dokumentert opplæring er tilstrekkelig for å bli bruker av Nødnett i deres organisasjon. Det anbefales at den enkelte bruker får tilleggsopplæring på aktuell radioterminal, sambandsreglement nivå 2 og lokale prosedyrer.

3.1.2. Lokal instruktør fra annen organisasjon

For å være instruktør på brukerkurs i Nødnett skal instruktøren ha gjennomført og bestått godkjent lokal instruktør opplæring i regi av DSB. Den enkelte organisasjon må selv vurdere om aktuell dokumentert instruktør opplæring er tilstrekkelig for å bli lokal instruktør i Nødnett i deres organisasjon. Det anbefales at den enkelte lokale instruktør får tilleggsopplæring på aktuell radioterminal, sambandsreglement nivå 2 og lokale prosedyrer.

3.1.3. Hovedinstruktør fra annen organisasjon

For å være instruktør på et lokalt instruktørkurs skal instruktøren ha gjennomført og bestått hovedinstruktørkurs i regi av DSB. Det er ikke anledning å benytte andre hovedinstruktører til lokale instruktørkurs uten godkjenning av DSB.

4. Kursinformasjon

Kursinnhold og målbeskrivelse for brukerkurs og kurs for lokale instruktører er tilgjengelig på www.nodnett.no.

I tillegg til kursene presentert på nettsidene kan DSB skreddersy opplæring ved behov. For disse kursene avtales egne betingelser.

Kursene som DSB arrangerer vil kunne gjennomføres i DSB sine lokaler, hos kunde eller i andre lokaler etter avtale. Det er krav om at lokalene er egnet for undervisning og med mulighet for tilkobling av bærbar PC til projektor og høyttaler.

**Direktoratet for
samfunnssikkerhet
og beredskap**

Avdeling for nød-
og beredskapskommunikasjon
Postboks 2014
3103 Tønsberg

Besøksadresse:
Nydalen allé 37a
0484 Oslo

Telefon 23 00 57 00

postmottak@dsb.no
www.dsb.no

